

Vogelvrienden kunnen van dit struikje veel genoeg hebben, daar het tegelijk een goede nestgelegenheid en overvloedig voedsel oplevert. De verwante soort, het roode *Arbutusappeltje*, is ook heel mooi en zelfs voor decoratieve doeleinden nog beter, doordat aan deze struik de roode vruchten tot laat in den winter blijven zitten. Maar de vogels houden meer van het zwarte *Arbutusappeltje*.

Beide planten zijn afkomstig uit Noord-Amerika. Misschien vindt ge, als ge goed zoekt op oude buitens of in ouderwetsche plantsoenen, nog wel groote exemplaren van deze mooie heesters.

JAC. P. TH.

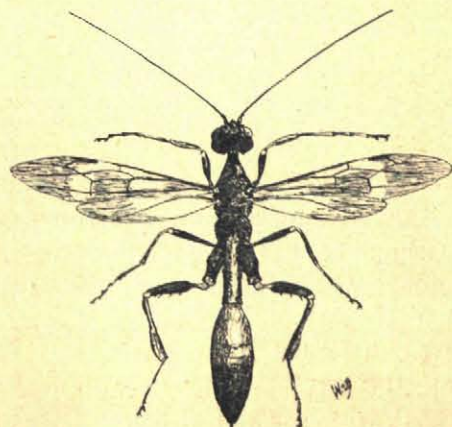

Fig. 1. Een sluipwesp (*Stephanus serrator*).
Dubbele grootte.

EEN PAAR VOOR DE NEDERLANDSCHE FAUNA NIEUWE BIJEN EN WESPEN.

HOEWEL bij eenigszins ijverig zoeken in ons land nog heel wat Hymenoptera zullen zijn te vinden, die tot nog toe niet als inlandsch bekend stonden, verdient het volgende drietal wel, hier even vermeld te worden.

Nummer één is eene sluipwesp, *Stephanus serrator*, F. behoorende tot eene afzonderlijke familie, de Stephanidae, waarvan maar een paar vertegenwoordigers in Europa voorkomen. Dit vreemd gevormde dier, dat zwart is, met het achterlijf en de pooten gedeeltelijk rood, en op het eerste gezicht wel eenige gelijkenis met een *Foenus* vertoont, heet, ofschoon uit verschillende landen van middel-Europa (ook België) bekend, zeer zeldzaam, doch schijnt in de omgeving van Epen (Zuid-Limburg) veel voor te komen. Beide keeren, dat ik daar in het begin van Juni was, zag ik deze sluipwesp in vrij groot aantal zitten op de paaltjes, dienende tot afbakening van de weiden. De dieren waren meestal zoo traag, dat ze gemakkelijk met

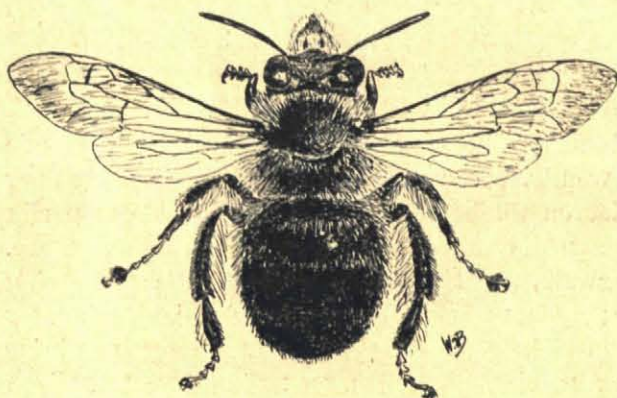

Fig. 2. Een wilde bij (*Podalirius intermedius*). Mannetje.

de hand te vangen waren. Wegvliegen deden ze bijna nooit, wel wegloopen. Op dezelfde paaltjes vond ik nog andere insecten: eene Crabro-soort, die in het hout nestelt, en twee kevers, welker larven van hout leven: *Ptinus rufipes* F. en *Melandrya caraboides* L. Mogelijk parasiteert *Stephanus* bij een dezer dieren, naar de grootte te oordeelen vermoedelijk bij de laatste soort. De grootte varieert echter sterk, ik heb mannetjes gevonden van 8 tot 13 m.M. lengte, en wijfjes van 21 tot 36 m.M. (de legboor medegerekend). In Juli zag ik geen enkel exemplaar meer.

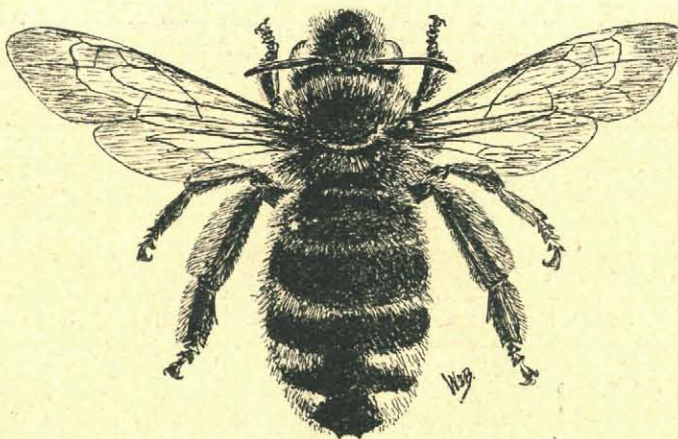

Fig. 3. Een wilde bij (*Podalirius intermedius*). Wijfje.

Nummer twee is eene bij van het bekende geslacht *Podalirius* of *Anthophora*. Bij enkele schrijvers wordt ze als eene afzonderlijke soort, *P. intermedius* Lep. beschreven, doch latere schrijvers beschouwen het dier als een zuidelijken vorm van *P. retusus* D.T., die gedurende de maand Mei in onze zandstreken algemeen voorkomt. Deze *P. intermedius* gelijkt in de mannelijke sekse zeer veel op de gewone *retusus*, doch de wijfjes hebben in uiterlijk, ten minste wat de kleur betreft, niets gemeen. Terwijl het wijfje van *retusus* ongeveer geheel glanzig zwart behaard is (behalve de achterpooten), is dat van *intermedius* lichter en donkerder grijs, met geelachtig wit gezoomde achterlijfssegmenten.

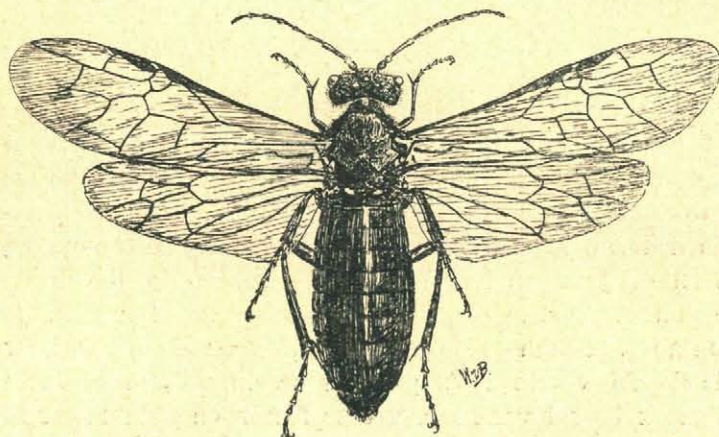

Fig. 4. Een bladwesp (*Dolerus thoracicus*).

De vliegtijd valt iets later dan bij *retusus*, ik vond ze nog op 11 Juni vrij talrijk in de buurt van Epen, nestelende in den kleigrond van de hellingen langs de wegen, waar ook een groot aantal andere soorten van angel-dragers hunne woningen hadden (Zuid-Limburg is, wat de insectenwereld betreft, een zeer rijk land!)

Ten derden eene bladwesp, nu eens geen Limburger, maar een Hollander. Reeds drie jaren achtereen heb ik dit dier, soms in meerdere exemplaren, langs de Vecht, niet ver van de halte Keverdijk, gevonden zittende aan gras- of rietstengels, aan den waterkant. Het is een Dolerus-soort (*D. thoracicus* Kl.) Tot nog toe ving ik uitsluitend wijfjes, deze gelijken veel op de overal zeer gewone *D. fissus* Htg., doch zijn gemakkelijk te kennen aan een steenroode vlek midden op het borststuk, en een dito aan de zijden ervan. Ook zijn ze iets grooter.

Amsterdam.

W. H. J. VAN DER BEEK.

EEN VOOR NEDERLAND NIEUWE PLANT.

Kentrophyllum Lanatum D. C.

REEDS herhaalde malen zijn in ons land planten aangetroffen, wier vaderland elders ligt. Door de enorme middelen van verkeer en de intensieve handelsbetrekkingen tusschen verschillende landen hebben tengevolge van 't vervoer van groote hoeveelheden levensmiddelen, ook tal van plantenzaden hun weg gevonden naar ons land. Indien de omstandigheden gunstig zijn en zaden terecht komen op voor de ontkieming geschikten bodem, dan ontwikkelen ze zich. Zulke planten, die door de verkeersmiddelen in ons land zijn geraakt, noemde men Pothoofdplanten, naar het bekende terrein bij Deventer, waar vele van dergelijke planten zijn gevonden. Sedert lang nu, heeft dat Pothoofdterrein zijn ouden roem van zeldzame planten te herbergen verloren en zoo gaat 't met vele van zulke terreinen in de buurt van groote steden, terwijl er telkens nieuwe opduiken, die meer of minder interessante planten opleveren. Het is daarom beter, den naam Pothoofdplanten te laten verdwijnen, en een meer internationalen naam te bezigen en te spreken van adventiefplanten en de plaats waar zoo'n plant groeit, te noemen adventief-terrein.

Als je mooie en zeldzame planten wilt vinden, moet je naar Gelderland en Zuid-Limburg gaan. Hier bij Amsterdam groeit niets bijzonders!

Zoo hoort men vaak beweren, maar zij die dit zeggen geven blijk Amsterdam en haar omgeving al heel weinig te kennen. Amsterdam is integendeel rijk! Rijk aan mooie plekjes woest terrein met aangevoerden grond, vele adventief-terreinen, en de exploitatie daarvan is voor een botanicus dan ook zeer loonend.

Dit hebben wij nu al enkele jaren ondervonden. Wel moet erkend worden dat de studie van deze buitenlandsche planten met groote moeilijkheden is verbonden, omdat vaak onmogelijk kan gezegd worden, waar de plant haar vaderland heeft, en dus de flora's waarin zoo'n plant is beschreven, niet bekend zijn. Daarom is bij 't onderzoek toeval vaak een groote factor, en geduld is er in hoofdzaak voor noodig. Dit hebben wij dan ook ondervonden, maar door ijverig